

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 552/23
27.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужила мал. АА и ББ, које заступа законски заступник – мајка ВВ из ---, против тужене ГГ из ..., чији је пуномоћник Александар Радивојевић, адвокат из Београда, Светозара Ћоровића 13, ради издржавања, одлучујући о жалбама малолетних тужила и тужене, изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П2 36/23 од 25.5.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужила мал. АА и ББ и тужене ГГ као неосноване и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П2 36/23 од 25.5.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужила мал. АА и ББ, чији је законски заступник мајка ВВ, којим су тражиле да се тужена ГГ из ... обавезе да на име свог доприноса за издржавање малолетних тужила плаћа месечно износе од по 7.000,00 динара, укупно 14.000,00 динара, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе 14.9.2020. године па убудуће, док за то постоје законски услови или се одлука не измени новом судском одлуком, с тим да је доспеле, а неизмирене обавезе издржавања дужна да плати одједном у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, уплатом на текући рачун законске заступнице ВВ. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде, странке су благовремено изјавиле жалбе и то малолетне тужиле побијајући је у целини, из свих разлога прописаних чланом 373.

став 1. Закона о парничном поступку, а тужена у ставу другом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Жалбене разлоге су образложиле и жалбене предлоге изнеле. Тужена је трошкове другостепеног поступка опредељено тражила.

Испитујући ожалбену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама) у вези са чланом 202. - 205. Породичног закона-ПЗ, Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе парничних странака неосноване.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетне тужиље рођене су ...2013. године у ... у браку родитеља ДД и ВВ, чији брак је разведен правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П2 825/19 од 24.5.2019. године, док је заједница живота родитеља престала 16.7.2013. године. Наведеном пресудом малолетне тужиље су поверене мајци на самостално вршење родитељског права, а отац је обавезан да на име издржавања деце плаћа месечно износе од по 10.000,00 динара, укупно 20.000,00 динара, почев од 4.11.2013. године па убудуће, док за то постоје законски услови. Отац не плаћа досуђене новчане износе на име издржавања малолетних тужиља, нити на било који други начин доприноси њиховом издржавању. Пред Другим основним судом у Београду води се кривични поступак К 555/18 против окривљеног ДД, оца малолетних тужиља, због кривичног дела недавања издржавања (за временски период од 2015. до 2017. године), а поднета је и кривична пријава за исто кривично дело, којом је обухваћен период од 2017. до 2022. године. Наведени поступци нису окончани, јер је отац малолетних тужиља недоступан државним органима. Поред наведених, против оца малолетних тужиља покренут је и извршни поступак, али исти није спроведен, јер отац нема имовину, нити остварује приходе. У оставинском поступку иза смрти ЂЂ (супруг тужене), за наследника је оглашена његова ћерка, док је син ДД дао наследничку изјаву да се одриче наследства у корист сестре, док се иста прихватила уступљеног наследног дела. Малолетне тужиље са мајком живе у стану чији је власник њихова баба по мајци, која им је исти уступила на коришћење. Трошкови становања износе за утрошену електричну енергију 10.000,00-12.000,00 динара (у зимском периоду) и 2.000,00-3.000,00 динара (у летњем периоду), за инфостан 3.000,00 динара, за кабловску телевизију и интернет 2.500,00 динара и за управника зграде 1.000,00 динара. Мајка малолетних тужиља је запослена на одређено време и остварује зараду од око 73.665,00 динара. Додатне приходе не остварује. Не поседује непокретну имовину и није кредитно задужена. Здрава је и способна за рад и осим малолетних тужиља нема обавезу издржавања других лица. Њена мајка помаже у издржавању деце тако што им плаћа тренинге и једном у пет месеци им купи нешто од гардеробе и обуће. Малолетне тужиље похађају четврти разред основне школе и за уџбенике је мајка издвојила по 7.000,00 динара, за екскурзију 35.000,00 динара, за излете по 1.500,00 динара (трошкове екскурзије и излета плаћа само за једно дете), за школско обезбеђење по 600,00 динара и за додатне трошкове 1.000,00 динара. Похађају и часове енглеског језика за које је потребно издвојити по 3.700,00 динара, а за атлетiku 6.000,00 динара за оба детета. За исхрану издваја 2.000,00 динара дневно за њу и децу, а за одећу и обућу за мал. тужиље укупно 7.000,00 динара, па је суд проценио да се потребе мал. тужиља могу задовољити износима од по 31.500,00 динара. Тужена ГГ, баба по оцу мал. тужиља, живи у стану који је у њеном власништву, површине 90 м² у ..., поседује

непокретности на територији општине ... и остварује месечну пензију у износу од око 42.000,00 динара. Није у контакту са унукама преко 8 година и ни на који начин не помаже у њиховом издржавању.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио применом члана 8. ЗПП. Жалбом тужиља чињенично стање није доведено у сумњу, нити су у њој истицане нове чињенице нити предложени нови докази у смислу члана 372. став 1. ЗПП.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је у смислу одредбе члана 154. став 2. ПЗ оценио да нису испуњени услови за обавезивање тужене, бабе по оцу малолетних тужиља да доприноси њиховом издржавању, правилно закључивши да у ситуацији када мајка остварује приходе којима се могу подмирити потребе мал. деце, чињеница да отац не испуњава своју законску обавезу издржавања не представља разлог да се тужена обавезе да доприноси издржавању мал. тужиља.

Наиме, према члану 73. ПЗ, дете има право на издржавање од оба родитеља, што значи да је и обавеза оба родитеља да га издржавају. Могућности родитеља, као дужника издржавања, зависе од њихових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, њихових личних потреба, обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. ПЗ). Како је одредбом члана 8. ПЗ прописано да је издржавање право и дужност чланова породице одређених тим законом и да малолетно дете има пре свега право на издржавање од родитеља, а право на издржавање од других крвних сродника у правој усходној линији – ако родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање (члан 154. став 1. и 2. ПЗ), за обавезивање крвних сродника у правој усходној линији је, према цитираној законској одредби, потребно да је испуњен један од два услова: да родитељи немају довољно средстава за издржавање или да нису живи. Дакле, правилна примена наведене одредбе, подразумева да је примарно обавеза родитеља да издржавају своје дете, док се супсидијарно утврђује обавеза и крвних сродника у правој усходној линији и то само у случају да родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање. Како је у конкретном случају неспорно да су родитељи живи, тужена би могла бити обавезана да доприноси издржавању својих унука, само уколико родитељи немају довољно средстава за издржавање. Првостепени суд је правилно утврдио да мајка мал. тужиља остварује приходе, станује у стану чији је власник њена мајка, те нема додатне трошкове становања, није кредитно задужена, здрава је и радно способна и нема обавезу издржавања других лица. Чињенице да отац мал. тужиља не обезбеђује средства за њихово издржавање, да извршење судске одлуке којом је обавезан да доприноси издржавању још увек није спроведено јер нема имовину, нити остварује приходе, као и да се против њега води кривични поступак за кривично дело недавања издржавања, а да је он недоступан државним органима, не представљају разлоге за обавезивање бабе да доприноси издржавању мал. тужиља. Наиме, за обавезивање крвних сродника, потребно је да ниједан од родитеља нема средстава за издржавање услед неспособности за рад или неког другог разлога објективне природе, што овде није случај. Следом наведеног, правилан је закључак првостепеног суда да обавеза издржавања са родитеља, чија обавеза је примарна, не треба да пређе на крвне сроднике, чија обавеза је супсидијарна, у ситуацији када су родитељи живи и способни

да остварују довољно средстава за издржавање своје мал. деце или то чини само један од родитеља, па су супротни жалбени наводи мал. тужиља неосновани.

Неосновано се жалбом мал. тужиља указује да је првостепени суд узео у обзир само тренутно стање запослености законске заступнице мал. тужиља, те да иста не остварује редовне приходе, јер је запослена на одређено време, а да приходи које остварује нису довољни да подмире потребе мал. деце. Ово стога што се могућности дужника издржавања цене према околностима које постоје у тренутку одлучивања, при чему се исте не процењују само према приходима које дужник издржавања остварује, већ и кроз утврђивање способности родитеља за запослење (уколико нису запослени) с обзиром на животну доб и занимање и могућности да додатним радом остварују приходе, како би допунили евентуална недостајућа средства, као и на основу других околности од значаја за издржавање.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужиља, које овај суд сагласно овлашћењу из одредбе члана 396. став 1. ЗПП посебно не образлаже, правилност и законитост побијане пресуде не доводе у сумњу, на основу члана 390. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је, применом члана 401. тачка 2. ЗПП и одлука о трошковима поступка, коју је првостепени суд донео правилном применом члана 207. ПЗ, којим је прописано да о накнади трошкова поступка суд одлучује по слободној оцени, водећи рачуна о разлозима правичности. Разлоге којима је образложио првостепени суд одлуку о трошковима поступка, руководећи се управо разлозима правичности, у свему као правилне и на закону засноване прихвата и другостепени суд, а они се жалбеним наводима тужене не доводе у сумњу.

Како тужена није успела у жалбеном поступку, то јој не припадају трошкови за састав жалбе, сагласно одредби чл. 153. и 165. ЗПП, па је донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић